

EXERCICIS DE COMPRENSIÓ SOBRE EL LLIBRE:

Josep-Maria Terricabras, La tu què t'importa? Els valors, la tria personal i l'interès col·lectiu. Barcelona: edicions La Campana, 2002.

- ***Quines dificultats fonamentals troba l'autor als arguments que apareixen en el llibre d'Anselm Turmeda (s.XIV)?***

Josep-Maria Terricabras, diu que els exemples no ho són tot, perquè diu que a través d'exemples no arribarem mai a cap demostració sòlida, a més, els casos i els exemples serveixen en certes circumstàncies però no pas en totes. Així, doncs, en una discussió no ens podem limitar a posar exemples com fa l'ase en el llibre d'Anselm Turmeda sinó que hem d'argumentar, exposar idees, i veure quines són les raons més adequades a cada context de discussió. Per altra banda, Terricabras, també comenta el punt de vista teològic pel qual Anselm Turmeda demostra a l'ase que els humans són superiors que els animals. Vol demostrar que és Déu qui a través de l'encarnació del seu Fill, avala la superioritat dels humans. A partir d'aquesta demostració Terricabras comenta que un argument així només és vàlid quan els que discuteixen comparteixen una mateixa fe, i que per tant, una reflexió ha d'apel·lar a l'argumentació racional com a única autoritat compartida per tots els humans.

- ***Turmeda fa servir un argument teològic que presenta com a concloent, i que l'autor del llibre, Terricabras, qualifica d'argument d'autoritat. Fes una definició d'aquest concepte.***

L'argument teològic que presenta Turmeda diu que: l'autoritat d'aquest argument ve quan vol mostrar que és Déu mateix qui avala la superioritat dels humans, a través de l'encarnació del seu Fill, dividint així, la naturalesa humana en una condició molt més elevada que la dels animals. Terricabras el qualifica d'argument d'autoritat, perquè l'ase l'havia d'acceptar per força, ja que un argument així només és vàlid quan és compartit per una mateixa fe.

- ***En oposició a l'argument d'autoritat, l'autor afirma: aquí la reflexió ha d'apel·lar a l'argument racional com a única autoritat compartida per tots els humans. Explica el significat d'aquesta frase.***

Josep-Maria, amb aquesta frase ens vé a dir, que una reflexió no ha d'excloure a ningú, que es pugui adreçar a tots, sinó el contrari, tota reflexió ha de ser sempre un diàleg que un estableix amb si mateix i amb els altres, en que els valors d'aquesta no reflecteixin religions ni pesaments ideològics.

- ***De quina manera relaciona les nocions de vertader i fals amb els valors?***

Primer ens diu que només les descripcions dels fets poden ser verdaderes o falses; els fets no, els fets són simplement coses que passen. I només quan comparem aquests fets podem decidir si són certs o no. Els comentaris que fem dels fets expressen els valors que nosaltres els donem. Aleshores, vertader i fals també són valors, perquè són el nostre comentari, són la nostra manera de valorar si les frases són ajustades a la realitat, o no.

- ***Resumeix la distinció d'Epictet (s. I-II dC) entre fet i judici.***

Epictet diu que els fets no són allò que torba les persones, sinó els judicis dels fets. I és que els fets poden ser interpretats de maneres molt diverses, igual que els judicis, però aquests judicis, a la vegada, responen a visions molt diferents tant del fet mateix, com del que són.

- ***Quina és la relació que l'autor destaca entre judici de fet i judici de valor?***

L'autor diu que un judici de fet descriu un fet, i que un de valor n'opina, es fa difícil separar els fets de les valoracions, ja que estan molt relacionats en la nostra experiència. Ens diu que els judicis de valor són sempre judicis condicionats pels fets, per les accions que es consideren. I per tant mantenen una relació molt estreta entre ells, que a la vegada implica que, una mateixa cosa vista des de una perspectiva diferent, pugui rebre una valoració molt variada.

• ***Com explicaries la fal·làcia naturalista?***

Consisteix a voler extreure una obligació moral d'algun fet natural.

L'obligació moral no surt pas automàticament del fet, convé distingir entre com són les coses i què se n'ha de fer d'aquelles coses.

Així doncs, els valors no vénen dictats pels fets però sí que els tenen en compte, i aquests valors són raonables perquè poden ser raonats

• ***Quines implicacions té el fenomen que en el text s'anomena tecnomodernitat? Es tracta d'una visió del món purament objectiva, una acumulació de fets, o comporta també una determinada valoració? De quina manera interpreta les TIC?***

La tecnomodernitat proposa acceptar la globalització i el liberalisme econòmic i moral com a norma de conducta per a tothom.

La tecnomodernitat no és un missatge neutre, ni objectiu, ni natural, i tampoc és una doctrina neutre i asèptica. No és dolenta però s'ha de reconèixer que la creença en la tecnomodernitat també és una fe i que ens hem d'autoexigir un esperit crític.

Aquest acrònim hi ha qui el tradueix per Tecnologies de la Informació i Comunicació; sabem que les noves tecnologies afavoreixen la transmissió de la informació i, doncs, també la comunicació; el que ja no és tan segur és que sempre afavoreixin a que les persones tinguin una informació millor, ni tampoc que acabin tenint més coneixement, o un judici més format o més reflexiu.

• ***Resumeix en una frase teva cadascun dels tres reptes amb què s'enfronta l'Europa tecnològicament avançada.***

–El repte plantejat per la globalització, a causa de l'emigració que farà que Europa s'hagi d'adaptar a unes societats multiètniques.

–La tensió entre llibertat i igualtat, econòmica, cultural i política, produïda per la diversitat religiosa, cultural i ideològica que comportaran el rebuig del fanatisme i de la intolerància

–Els avenços científico-tècnics hauran d'enfrontar-se amb problemes ètics i polítics.

• ***Per què proposa l'autor de fer una interpretació crítica de la filosofia de Plató? En què consisteix el capgirament que proposa del pensament d'aquest autor clàssic?***

Perquè Plató partia de valors absoluts, abstractes, com a valors reals, fixos i eterns; per a ell, les manifestacions concretes dels valors del món, només eren expressions diluïdes, desdibuixades dels valors autèntics.

Consisteix en què, a vegades, el rebuig del sofriment i de l'esforç com a necessàriament bons va acompanyat d'una reacció contrària que acaba afirmant que la manca d'esforç, la comoditat i la facilitat són sempre bones;

en recordar que els valors, que són importants, han de ser també interessants. No poden ser sempre repulsius, ni han d'anar sempre contra allò que de manera espontània ens resulta agradable.